

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 8 maanden 4.50.
Voor de overige steden des Rijks 5.50.

ZATURDAG 25 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schoonveld en Zoon.

Baansteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.

Jan Hendrikstraat, n° 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

Van één tot zes regels.
Voor elk regel twee.
Behalve de 35 ots. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van 't, het zegel-
regt daaronder begrepen.

De Sluitingsrede.

De rede, met welke de Minister van Binnenlandsche Zaken gister het zittingjaar van 1854—55 heeft gesloten, is even kort als staat geweest. Men was blijkbaar verlegen met hetgeen men zeggen zou; want hoezeer de gewoonte medebrenge om in staatsstukken als het onderwerpelijke alles in het schoonste licht te plaatsen, scheen men zich niet te kunnen ontveinen, dat de herinnering aan de veelvuldige inconsequentien zoo van de Regering als van de ministeriële partij — waardoor alléén t geen tot stand kwam was tot stand gekomen — nog levendig in ieders geheugen lag. Al dadelijk kunnen wij dus niet beamen, dat de nu afgevoerde zitting *veelvuldige bewijzen* opgeleverd heeft van den onbezweken ijver en van den wensch der Kamer, om, door gemeen overleg met de Regering, het welzijn van het Vaderland te bevorderen. Wat men in redelijken zin gewoon is te verstaan onder *gemeen overleg*, daarvan hebben wij schier geen enkel bewijs in de afgevoerde zitting gezien. Wel zijn de bewijzen *veelvuldig* geweest, dat de ministeriële partij aan hare eigene beginselen omtrent de Regering voor vallen te behoeden en schier elk afgedaan wetsontwerp en schieding te verwerpen, om te bewijzen, dat de vertegenwoordiging door gemeen overleg volgde de richting der Regering, maar dat de Regering om aan het Bewind te blijven, haar eigen programma verlooehende, zich in de armen wierp van de oppositie, op de meest gewichtige punten transigeerde, aan den leiband van de Vertegenwoordiging liep. Het was dan ook aan deze, in de parlementaire geschiedenis der constitutionele Staten eenige *volte-face* der Regering — die door vriend en vijand genoemd werd *de geregeerde* — te wijten, dat men de vrienden in, tegenstanders, de oppositie in verdedigers zag veranderen. Naar onze meening wordt dan ook het welzijn van het Vaderland niet zeer bevorderd, wanneer de raadslieden der Kroon, die de leiding van het Bewind behooren te hebben, die leiding uit hunne handen geven en, niet zelden door den broozen steun van eene enkele stem, en dan nog ten koste van de opoffering van beginselen, waggelende zich aan den ministeriëlen zetel vastklampen. Het welzijn van het Vaderland kan niet in groote mate bevorderd worden, wanneer men de Ministers met zoo veel juistheid, door een hunner vrienden, hoorde vergelijken met de paarden, die voor den wagen loopen, maar waarvan de teugels in handen zijn van de oppositie. (1)

Met uitzondering van enkele wetsvoordragten loopt dan ook de Regering stiltzweigend heen over de overige werkzaamheden van de nu gesloten zitting, en wij vernemen daarvan niets anders dan dat belangrijke onderwerpen behandeld en geregeld zijn.

Wordt daarmee bedoeld het wetsontwerp tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen; waarmede geen enkel lid der Staten-Generaal zich heeft kunnen vereenigen; waarin een teruggang niet tot vóór 1848, maar zelfs tot vóór 1841, werd bespeurd; waardoor alle goede beginselen van comptabiliteit en ministeriële verantwoordelijkheid onder den voet werden getreden?

Had men op het oog de wetsvoordragt tot voorloopige voorziening in sommige waterschaps-belangen, waarin men, — na op zoo belagchelijken toon tegen de centralisatie-zucht van het vorig Bewind te hebben uitgevaren — slechts heeft nageschreeven wat dat vorige Ministerie had voorgedragen, en alleen ter verduidelijking van het April-programma, als nieuwigheid, eene der grondwettige bevoegdheden des Konings heeft overgebracht bij den regter; waarin men art. 190 der Grondwet heeft op zij geschoven?

Bedoelt men de verwerping van het wetsontwerp tot regeling der voldoening van kosten van overbrenging naar en plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten

van bedelaars en landloopers en kinderen van dezen, waarin de willekeur, waarmede deze Regering het Staats-
alvermogen wenschte door te drijven, zelfs met verkorting der belastingen, die elk ingezetene het recht heeft in de uitspraak des regters te zoeken, ten punt werd gevoerd?

Dacht men aan het tractaat met Frankrijk over den nadruk, waarbij geen der geopperde hoofdbezwaren werd opgelost; waardoor vele moeijelijkheden dreigen geboren te worden; dat bewijs gaf van het onvermogen der Regering, om eenig equivalent te verwerven voor de opofferingen, die men van onze zijde eischte; waarvan de discussiën in de Tweede Kamer, getuigenis aflegden van de buitengewone bekwaamheden van onzen Minister van Buitenlandsche Zaken?

Of wenschte men te wijzen op de verwerping van het tractaat omtrent de regeling van de grenzen van de Nederlandsche en Portugesche bezittingen op Timor en onderhoorige eilanden, waarbij het Ministerie, dat opgetreden was als de redder en de beschermer van de soi-disant bedreigde Protestantsche Kerk, reeds bij de eerste gelegenheid het voornaamste recht uit het oog verloor, waarop die Kerk, tegelijk met alle overige gezindten, aanspraak had?

Wat heeft dan de afgevoerde zitting opgeleverd? Volgens de Regering heeft zij ons een grooten stap nader gebracht tot het tijdstip, waarop aan het 5de additionele artikel der Grondwet volledige uitvoering zal zijn gegeven. Door het voordragen van drie wetsontwerpen betreffende de verantwoordelijkheid der Ministers, de uitoefening van het recht van vereeniging en vergadering, en middelbaar onderwijs, heeft de afgevoerde zitting getracht den pligt, die op haar rust, te vervullen.

O ja! Wanneer eene Regering meent, dat zij haren pligt vervuld heeft als zij wetten voordraagt, die allergebrekkeligst en onvolledigst zijn — ware cacographiën — waarvan de aanneming alleen geschieden kan door de omwerking, artikel voor artikel, woord voor woord, in den boezem der Kamer, door de toegeeflijkheid eener kleine ministeriële meerderheid: dan is het natuurlijk, dat zij zich tevreden betoont. Maar wanneer men meent, gelijk wij meenen, dat het 5de add. art. der Grondwet gewild heeft goede organieke wetten, wat blijft er dan over van den grooten stap nader, die gedaan is?

De wet op de ministeriële verantwoordelijkheid is geene wet, die het onderwerp regelt. Bij de discussiën is de eene helft, regelende de finantiële verantwoordelijkheid, geschrapt; de overige artikelen zijn, één voor één, bovendien, door de Tweede Kamer geamendeerd, vervormd en op nieuw geredigeerd, lijden aan groote gebreken of hebben eene gevaarlijke strekking, of zijn niets beduidend. Zoo wijzen wij enkel op art. 15, waarin wij eene bepaalde verkorting van een der praerogatiieven, die bij de Grondwet aan den Koning zijn toegekend, blijven zien.

De wet regelende de uitoefening van het recht van Vereeniging en Vergadering, kon alleen door kunst- en vliegwerk tot stand komen. Als cacographie kwam zij in de Kamer; en hoe ijverig de correctors ook waren, zij kwam er in gebrekkigen toestand uit. Hoe ook omgewerkt, hoe ook geamendeerd, hoe ook gezuiverd van de grootste gebreken, is zij gebleven wat zij oorspronkelijk was. Zij is eene wet, zamengesteld uit heterogene bestanddeelen; eene wet, die hoegenaamd geene regels stelt, waar regels moesten zijn; die aan de wilskeur eene wijde deur openlaat; eene wet, die, t geen zij eigenlijk regelen wil, niet voldoende regelt; eene wet, eindelijk, die, omtrent de bedoelde vraagpunten, in stede van regels te stellen voor den regter, waarnaar hij zijne beslissing zal moeten nemen, den regter vrijlaat, zelf naar regels te zoeken om er zijne beslissing op te gronden. En die wet werd aangenomen, terwijl eene groote ramp het Vaderland had getroffen, vele Vertegenwoordigers, belegerd door het woedende element, verhinderd waren, hunne stem niet te brengen, en anderen reikhalsden naar hunne bedreigde haardsteden terug te

keeren, nadat het hoofdbeginsel met de meerderheid van eene enkele stem was doorgedreven!

De wetsvoordragt op het lager- en middelbaar onderwijs was reeds voor dat ze geboren was. Men heeft slechts in te zien het Verslag, dat de Tweede Kamer daarover in het licht gaf, om tot de overstijging te komen; hoezeer de heer VAN REENEN was gebleven verre beneden de taak, die hij had op zich genomen; en dat Verslag drukte volkomen het zegel op de verklaring van een orgaan, spèciaal aan de zaak van het onderwijs gewijd, dat met een opstelletje, dat de heer VAN REENEN had gelieven voor te dragen als eene wet, op het lager- en middelbaar onderwijs, zeer gemakkelijk heeft kunnen, zamensstellen in één uur tijds onder het drinken van een kopje thee en het rooken van eene cigar!

Of na de herinnering van al deze feiten de regering zoo volkomen het recht heeft, om zich te verhoovantigen op den grooten stap nader die gedaan is tot uitvoering van het 5de addit. art. der Grondwet, laten wij nu gaarne ter eigene beslissing van onze lezers overlaten.

De lof, die voorts wordt uitgesproken over de aanneming van de wetten tot opheffing van den accijns op het gemaal en tot afschaffing der tonnegelden, was ons aangenaam; ofschoon wij meenen, dat dit gedeelte der sluitingsrede het minst aangenaam zal zijn geweest aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, in wien de openbare meening nog altijd de tegenstander van de afschaffing van den gemaal-accijns blijft zien. Die lof valt overigens ook de tegenpartij heeft het volmondig erkend, — geheel op de constitutionele partij terug, wier beginselen omtrent dat punt zooveel kracht erlangden in de Natie, dat de Regering, met deserte van hare eigene partij en met verlooehening harer antecedenten, gedwongen was meer te geven dan de constitutionnelen zelven hoopten in zoo korten tijd te verkrijgen.

Eindelijk wijzen wij op eene verkeerde opvatting, waaraan, naar onze meening, de sluitingsrede zich schuldig maakt omtrent de beteekenis van het votum, dat uitgebragt werd over de wet, houdende aanvraag van gelden voor het departement van Marine. Wij gelooven niet, dat de Tweede Kamer, op onbekrompene wijze de middelen heeft verstrakt, om met het herstel en de uitbreiding der Marine een aanvang te maken. Wel meenen wij, dat de aangevraagde gelden zijn toegestaan onder het uitdrukkelijk voorbehoud, dat de Kamer zich een nader en geheel vrij oordeel reserveert over hetgeen voor de Marine zal behooren gedaan te worden; dat het VIIIste hoofdstuk der Marine slechts is aangenomen als een votum van vertrouwen. Wat de Regering met de toegestane gelden heeft uitgevoerd zal zij nader hebben te verantwoorden; maar zij zijn niet gegeven om een aanvang met uitbreiding te maken, want dat zou de aanneming van een stelsel impliceren, en dat heeft de Kamer uitdrukkelijk geweigerd vooralsnog te doen. De misvatting is evenwel opmerkenwaard; omdat in een staatsstuk als de sluitingsrede is, ieder woord wel gewikt en gewogen zal zijn; wij vreezen dan ook, dat onze waarschuwing, in der tijd gedaan, zal worden bewaarheid; namelijk, dat het met de Marine zal gaan als met Oorlog; en dat men weldra van een normaal cijfer zal hooren spreken, ofschoon daartegen vooraf protest was aangezet.

Na overweging van dat alles, is het ons raadslachtig, dat de Regering — indien wij de afschaffing van twee belastingen uitzonderen — bedoelt onder het veler, dat tot stand is gekomen, en waarop aan het einde der zitting, met voldoening mag worden teruggezien. Wel herinneren wij ons, veel, dat getuigenis draagt van onbekwaamheid in zaken van wetgeving en van beklagenswaardige inconsequentie, wel wij aan het einde der zitting op zoo menige wet, die de kern van moeijelijkheden en verwarring in zich draagt, en die eene verhoovantiging van het programma van het April-ministerie bevat.

(1) Bijblad bl. 763.

Wij sluiten met den wensch, dat de aanstaande... overleg, bedoeld bij de Grondwet, niet verder ontfaarde in transactie, in opoffering van beginselen, ter heide voor het behoud van eene portafuille.

Britenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De Koningin van Engeland volgt getrouw het programma dat reeds bij voorraad vastgesteld was omtrent het gebruik van haren tijd gedurende haar verblijf te Parijs. Dingsdag avond heeft zij de gala voorstelling in de opera bijgewoond; eergister heeft zij de algemeene tentoonstelling bezocht en daarop heeft zij zich naar de Tuilerien begeven.

De *Constitutionnel* beweert dat Dingsdag, gedurende de gala-voorstelling in de opera het gerucht zich verspreid had dat eene bres geopend was in den toren van Malakoff. Dit gerucht, zoo het inderdaad in omloop was, kon slechts op onjuiste mededeelingen berusten; want het feit kwam niet overeen met den *Moniteur*, die ontkent dat het bombardement zou zijn hervat en verzekert dat het vuur der artillerie slechts ten doel had de werken der Franschen te beschermen; noch met de dépêche van generaal Gortschakoff, die onder dagteekening van 21 Augustus meldt (dat is van den dag, waarop volgens het beweren van den *Constitutionnel*, eene bres zou zijn geopend) dat sedert den vorigen dag het vuur der geallieerden aanmerkelijk verminderd was, en dat het de plaats slechts weinig schade berekende.

Die vermindering van het vuur der geallieerden, alvorens belangrijke resultaten verkregen zijn en de vertraging van het algemeen bombardement, die de nieuwe storm, reeds zoolang aangekondigd, moest voorafgaan, versterkt ons in onzen twijfel omtrent de waarschijnlijkheid van een beslissenden aanval tegen den Malakoff-toren, gedurende het verblijf van Koningin Victoria te Parijs. Wij hebben reeds de redenen ontwikkeld, waarom men zich niet wil blootstellen aan de noodzakelijkheid om de feesten te eere van hare Britsche Majesteit te verstoren, tengevolge der aankondiging van een tegenspoed — hetgeen toch altijd in den oorlog mogelijk is — indien de aanval niet zoo vlotkomen gelukte als men te Parijs en Londen hoopt.

Het gerucht van een ophanden zijnden veldtocht naar den Donau blijft aanhouden. Men wil zelfs, dat generaal Canrobert aangewezen zou zijn om het bevel te voeren over de Fransche troepen, die daaraan deel zullen nemen.

Wij moeten onze lezers echter waarschuwen om voor dergelijke geruchten wel op hunne hoede te zijn. Wij gelooven, dat de geallieerden op dit oogenblik hunne krachten niet verdeelen zullen; wij ondersteunen veeleer, dat zij ze bij voortdurend in de Krim zullen blijven concentreren tot dat daar iets beslissends volbragt is en hoe meer wij tot de heftig en daarna tot den veldtocht naar de Donau waarschijnlijk een veldtocht aan den Donau in Bessarabie ons voorkomt, om althans voor dit jaar en zulks met het oog op de onmogelijkheid, in de regentijden in die streken een groot legerkorps te doen manoeuvreren. Een veldtocht in Bessarabie moet in het begin en niet op het einde van den zomer ondernomen worden.

De corréspontien uit de Oost door de *Simois* aangebragt loopen slechts tot 11 Aug. wat de Krim en tot den 13den wat Konstantinopel betreft. Zij kunnen dus niets nieuws behelzen en het belangwekkende dat zij bevatten bepaalt zich bij de bevestiging van noodlottige bijzonderheden omtrent den toestand van het leger in Azie.

Maar afgescheiden van de berigten langs gewonen weg medegedeeld, zijn gister andere ontvangen onder den vorm van telegrafische dépêches, gedagteekend Triest 21 Augustus en volgens welke de positie van Kars en zelfs van Erzerum hoopeloos zou zijn, in weerwil van den uitmuntenden geest, welke de garnizoens der beide steden bezit.

Te Konstantinopel is door lord Redcliffe met veel plegzigheid aan Omar-Pacha de versierselen van de Bath-orde overhandigd; al de ministers van de Porte, de hoofd-officieren en voornamste ambtenaren waren daarbij tegenwoordig.

Uit St. Petersburg wordt onder dagteekening van 22 Augustus gemeld:

Bij Keizerlijke ukase is de rijksvleet van de overige elf gouvernements onder de wapens geroepen.

De conscriptie zal van den 1sten October tot den 1sten November plaats hebben; de ligting bedraagt 23 man op de duizend.

Eene telegrafische dépêche uit Ancona van 20 Aug., aan de Parijsche *Correspondance générale*, meldt, dat de Pauselijke regering aan eene Fransche maatschappij concessie verleend heeft tot het aanleggen van een spoorweg tusschen Bologna en Rome.

Uit Athene wordt, dñ. 17 Augustus, gemeld: De zaak van generaal Kalergi is nog niet beslist. De heer Maurocordato, voorzitter van den ministerraad, verzocht hem te ontslaan. De vreedende gezanten verontschuldigen zich, door te beweren, geene instructien ten deze te hebben. De Koning blijft bij zijn besluit, volhardend.

Brieven uit Stuttgart deelen enige bijzonderheden mede omtrent de gebeurtenissen, welke de ontbinding der tweede kamer van Württemberg vergezelden. De kamer had met 64 tegen 15 stemmen het voorstel van een der leden aangenomen, strekkende om eene hervorming te verzoeken in de organisatie van den Duitschen bond en de instelling eener populaire vertegenwoordiging te Frankfurt.

Na die stemming werd de zitting gedurende een uur gesloten. Men verwachtte een decreet van verdaging; maar hierna kwam de vergadering bijeen om het decreet te moeten aanhooren, op grond dat de meeste van de afwezigen kamer voorgestelde ontwerpen, niet

tot den gewenschten uitslag geleid hadden. De vergadering ging stilzwijgend uiteen. Eenige oogenblikken vóór dat het voorstel in stemming kwam, had de kamer de begroting met 68 tegen 4 stemmen aangenomen.

Eene dépêche uit Kopenhagen dd. 21 Aug., door de Parijsche *Patrie* medegedeeld, meldt, dat de Deensche Folksting den vorigen dag bij eene derde lezing, definitief met 54 tegen 10 stemmen aangenomen heeft de ontwerp-constitutie. Wij weten niet of er verwarring is tusschen dit bericht en dat hetwelk wij gister volgens de dagbladen van Hamburg mededeelden; evenzeer de aanneming van het ontwerp (waaromtrent het eene derde lezing gold) meldende. In ieder geval, de definitieve aanneming door de Folksting zal slechts meerder kracht geven aan onze opmerkingen omtrent het onverwachte dezer stemming.

Men leest aan het hoofd van het niet officieel gedeelte van den Belgischen *Moniteur*:

• De quaestie der fabrieken van chemische waren, welke thans eene betreurenswaardige onrust verwekt in sommige gedeelten der provincie Namen, heeft in de laatste tijden op eene geheel bijzondere wijze de aandacht der regering tot zich getrokken.

• Eene commissie van enquête uit bevoegde personen bestaande is benoemd om op de plaats zelve onderzoek te doen naar de oorzaak der klagen en de middelen op te sporen om in de bestaande moeilijkheden te voorzien.

• Deze commissie is bijna gereed met hare werkzaamheden. Zij is den 30 Junij en den 23 Julij jl. te Namen bijeengekomen onder voorzitterschap van den heer Gouverneur. Hare volgende zitting is op den 25 dezer maand bepaald.

• Van den anderen kant, alle quaestien, betrekking hebbende op de oprigting en exploitatie van fabrieken van allerlei aard, welke voor de gezondheid nadeelig kunnen zijn, worden onderworpen aan het onderzoek der hygienische commissie en het adviseerend comité voor de industriële aangelegenheden. De slotsommen van al deze onderzoekingen zullen weldra aan de regering onderworpen worden.

• Eindelijk wordt bij eene circulaire, dd. 28 Junij jl., van den minister van binnenlandsche zaken aan de heeren geneesheeren der provincien gerigt, voorgeschreven, het nemen van maatregelen ten einde het toezigt dat van regeringswege moet gehouden worden over de exploitatie van gevaarlijke, ongezonde fabrieken meer werkdadig en voortdurend te doen zijn.

• Deze maatregelen en die welke de regering later mogt nemen, op voorstel der commissien, welke tot voorlichting dienen moeten, zullen voldoening verschaffen aan de verschillende belangen in deze quaestie betrekken.

FRANSCHÉ POST.

Dingsdag avond bezocht Koningin Victoria de Opéra. Reeds ten zes ure wemelde het van menschen op de boulevards, welke van af de Rue-Madelaide tot aan de rue Lepelleher voor rijtuigen verboden waren. De vestibule van de Opéra was in een bloementuim veranderd. De trappen waren met tapijten bedekt, en met bloemen-kransen versierd. Toen het hof de zaal binnentrad, hief het orkest het Engelsche volkslied aan. De voorstelling zelve was, zoo als alle voorstellingen van dien aard koel en te lang, zoodat men bestuuten moest er bekoringen in te maken. De zaal zelve leverde uit hoofde van de vele dames-toiletten een schitterend gezigt op, hoewel de zestig lustres nog ongenoegzaam bleken te zijn. De Keizer zat aan de rechterhand van de Koningin; aan hare linkerhand de Keizerin, naast haar Prins Albert; prins Napoleon en de prinses Mathilda zaten aan de beide uiterste zijde van de loge. Achter de Keizerlijke en Koninklijke personen, bevonden zich het hof volgens de etiquette staande. De Koninklijke prins en de prins van Wales waren niet aanwezig. De Koningin en de Keizerin droegen beide met diamanten versierde diadem's. De Keizer, prins Albert en prins Napoleon waren in generaals uniform. Prins Albert van Beieren bevond zich in de gewone Keizerlijke loges. Ook merkte men de moeder en zuster der Keizerin op.

Aan het slot van de voorstelling werd een tafereel vertoond « Windsor » voorstellende en de intogt der Koningin in het slot harer voorouder, waarbij de voornaamste leden van het personeel der opera verschenen, om het Engelsche volkslied te zingen, dat door al de toeschouwers staande werd aangehoord. Toen de Koningin na eene herhaling van het volkslied de zaal verliet werd zij met een levendig « leve de Koningin! » begroet. Men kon zien, dat deze demonstratie haar trof.

Woensdag heeft de Koningin de tentoonstelling en Vincennes bezocht. De galerijen van het schip der tentoonstelling van voorwerpen van nijverheid alsmede de beneden achter-galerijen, waren opgevuld met personen, aan welke het vergaad was dit bezoek bij te wonen. De Koningin verscheen aan den arm des Keizers, aan hare linkerhand ging prins Napoleon en achter, soms naast den Keizer, de algemeene commissaris, de heer Le Play; achter de Koningin wandelde de Koninklijke prinses en aan de arm haars vaders naast dezen Fould en naast de prinses de kleine prins van Wales. Onder het gevolg waren lord Cowley en de gravin de Montebello.

Na het bezoek der tentoonstelling begaf de stoet zich naar het Elysee, waar een lunch op de vorstelijke gasten wachtte. 's Namiddags reed men naar Vincennes.

Woensdag-avond speelde de tooneelstuk van het gymnase te St. Cloud *Un fille de famille*.

Binnenland.

Gravenhage, 24 Augustus.

Z. M. heeft tot ridders der orde van den Nederlandschen

Leeuw benoemd mr. H. J. Smit en G. van Wessum, respectievelijk burgemeester en wethouder der gemeente te Zaandam.

Z. M. heeft aan den heer J. L. C. Schroeder van der Kolk, hoogleeraar bij de hoogeschool te Utrecht en inspecteur der geestichten voor krankzinnigen, vergunning verleend tot het aannemen van de onderscheidings-teekenen der ridderorde van de Poolster, hem door Z. M. den Koning van Zweden geschonken.

Z. M. heeft aan den heer Edward L. Jacobson, te Rotterdam, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidings-teekenen van kommander der Leopolds-orde, hem door Z. M. den Koning der Belgen geschonken.

Z. M. heeft aan S. M. Hanse, burgemeester der gemeente Kerkwerpe, op zijn verzoek, eervol ontslag uit die betrekking verleend.

Z. M. heeft tot rentmeester van het weeshuis te Buren, tot wederopzegging toe, benoemd den heer G. H. van Everdingen, secretaris der gemeente Buren.

Z. M. heeft benoemd tot directeur van het postkantoor te Delfzijl den heer J. Broekhuizen, laatstelijk lste klerk ter arrondissements-directie van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijzen te Groningen.

• Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage, hebben; naar aanleiding eener deswege ontvangene aanschrijving, ter kennisne gebragt van de miliciens-verlofgangers der ligting van 1852, bij het regiment grenadiers en jagers ingedeeld, mitsgaders aan diegenen der ligting van 1851 tot dat regiment behorende, welke, na hunne eerste oefening, niet tot zamenstelling van het blijvend gedeelte hebben gestrekt, en van al de manschappen der beide gemelde ligtingen bij het 2e batt. van het 6e regiment infanterie ingedeeld, dat zij verplicht zijn, op Zaterdag den 1 September a. s. voor des namiddags ten vier ure, bij hunne corpsen tot het houden der najaarsoefeningen op te komen, om op den 29 daaraanvolgende, weder met onbepaald verlof huiswaarts te worden gezonden, alsmede dat zij zich tot dat einde op gemelde dag, des morgens ten tien ure, ter plaatselijke secretarij zullen moeten bevinden, voorzien van de hun uitgereikte contrapassen. Eindelijk worden zij, die door ziekte in de opkomst mogten verhindert worden, verwittigd dat zij, uiterlijk des Vrijdags te voren, vóór des middags ten twaalf ure, daarvan ter plaatselijke secretarij, door eene geneeskundige verklaring moeten doen blijken.

• In de zitting van den Gemeenteraad alhier van den 21 dezer, heeft de commissie, aan wie het burgerlijk armbestuur is opgedragen, verslag uitgebragt van den toestand van het armbestuur der gemeente. Wij ontleenen daaruit het volgende:

• Aangaande de werking van de armenwet en den invloed, die de veranderde orde van zaken, het uitzigt tot de gemeente-armen, heeft uitgeoefend, is het armbestuur reeds nu een gegronnd oordeel uit te brengen. Die werking en invloed is alleen in ruime mate gebleken, wat betreft de grootelijks vermeerderde werkzaamheden in de administratie.

• Eerst dan, wanneer men eenige jaren verder zal zijn gekomen, zullen de gevolgen van de toepassing der wet kunnen worden beoordeeld. In het algemeen zij gezegd, dat het aantal armen, ten laste der gemeente komende, meer zou verminderen, wanneer niet, naar aanleiding van art. 21, zoodanige armen, die bij hunne kerkbesturen geen onderstand verkrijgen, zich bij de gemeente kunnen aanmelden. Hoezeer men zich vleijen mag dat kerkelijke instellingen hunne gemeentelieden zoo veel mogelijk zullen blijven verzorgen, is het evenwel te vreezen, dat, bij vermindering der gemeente-subsidiën, die mogelijkheid allengs zal verminderen, en dat althans zij door hen zullen worden afgewezen, die door hun gedrag min gunstig staan aangeschreven. Al dient ook door het verleenen van onderstand aan de zedeloosheid geen voedsel te worden gegeven, op het gemeentebestuur rust evenwel de verplichting, om zoo mogelijk voor te komen, dat niemand omkome van gebrek, of zich schuldig make aan bedelarij of diefstal, en in het bijzonder, dat niet kinderen, door het wangedrag der ouders, uit dien hoofde door eenig armbestuur verstooten, hulpeloos worden gelaten en onverzorgd in de gemeente omzweven. Het voorkomen van eenig kwaad is toch ongetwijfeld te verkiezen boven het pogen om het te herstellen; het laatste vordert noodwendig hogere uitgaven.

• Burg. en Wethouders van 's Gravenhage hebben bekend gemaakt, dat op Dingsdag 11 Sept. 1855, in de Malieaan alhier, eene paardenmarkt zal worden gehouden en dat voor die gelegenheid van wege het gemeentebestuur wordt uitgelooft een prijs van f 60 voor de schoonste merrie met haar veulen. Zij, die naar den prijs willen dingen, moeten daarvan opgave doen aan een der heeren keurmeesters op het terrein des morgens van dien dag, tusschen 10 en 11 ure. De keuring zal geschieden ten 12 ure.

• Heden heeft aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, onder nadere goedkeuring, de aanbesteding plaats gehad van 10. het maken van een gebouw tot verblijf van de Landsdrakkerij op den Sluweelen Burgwal te Gravenhage, hetgeen is aangenomen door den heer B. F. W. W. alhier, voor de som van f 27.914, 20. de vereischte werken tot het verwen van al het buitenwerk, mitsgaders enige herstellingen aan het houtwerk daartu voortkomende, van het gebouw in gebruik bij het Rijk, en het op het Plein, dat aangenomen is door den heer J. B. M. alhier, voor de som van f 1665, en 30. de vereischte herstellingen en werken aan het gebouw in gebruik bij het Departement van Financien in het Lange Voorhout, hetwelk is aan

...omen door den heer P. Bodaan, alhier voor de som van 4931.

Op den 3 September aanst. zal aan het lokaal van het Provinciaal bestuur van Zuid-Holland, de aanbesteding plaats hebben: 1o. van het opruimen der beslagwerken van de schuendoering en der dammen in de Sneepkil, in het gat van den Hengst en in den Zoetenmelkskil; 2o. het herstellen der defecten aan de beslagwerken op de Kruinen en de Binnendoeringen en het bekrammen derzelve; — en op den 10 September a. s. het maken van twee kribben met eenen plasher in de rivier het Scheur, even beneden het oostelijk punt van het eiland Rozenburg.

Men verneemt, dat de heer Laloyrie, de zoon, in de Pooten alhier, dezer dagen door Z. M. den Koning geoordeeld is voor zijn Waterstoombad. Aan dat bad zijn de volgende voordeelen verbonden, als: 1o. neemt het minder plaats, in dan een gewoon bad; 2o. geeft het geene warmte in de kamer, of, liever gezegd, verhoogt, door het stoken, de warmtegraad in de kamer niet; 3o. kan het naar verkiezing, als water- of stoombad gebruikt worden; 4o. een 20tal emmers water wordt binnen de 10 minuten gewarmd; 5o. de warmte deelt zich overal gelijk aan het water mede; 6o. men behoeft niet, zooals bij alle andere stookbaden, eene bepaalde hoeveelheid water in het bad te doen, daar men er zelfs een enkelen vollen emmer in kan warmen. Alle liefhebbers worden uitgenoodigd dit bad te komen bezichtigen.

In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel den Ouden Doelen afgestapt, de heeren L. de Guaita, Consul van Z. M. de Koning der Nederlanden te Frankfurt, zich hegevende naar Nederland en België, belast met depeches van het Nederlandsch gezantschap te Frankfurt, bestemd voor het Ministerie van Buitenz. Zaken te S. Dage; baron E. Peers, voormalig vertegenwoordiger, wonende te Oostems, in België; E. Dupétioux, inspecteur-generaal der gevangenissen in België; G. Toll, directeur van de nieuwe landbouw-kolonien in België; baron van Imhoff, lid der Prov. Staten te Groningen, met familie; H. C. Garsten, van Parijs, met familie; en de WelEerw. heer Henry Wm. White van Oxford.

In deze residentie is aangekomen en aan het hôtel de Bellevue afgestapt, de graaf Valentin von Esterhazy, kanterheer van Z. M. den Keizer van Oostenrijk.

De heer Smit van den Broecke, Minister van Marine, wordt heden van Hellevoetsluis in deze residentie terug verwacht.

Programma der uit te voeren muziekstukken door het muziekkorps van het 4de regiment dragonders, onder directie van den heer J. G. Muller, voor het Groot Paveiljoen in het Bosch op Zondag, des namiddags ten 2 ure. 1o. Saxische Kavallerie Marsch; 2o. Ouverture, la Muette de Portici, van Aubert; 3o. Garatine, Anne de Boulen, van Donizetti; 4o. Polonaise, van Walch; 5o. Galop, van May; 6o. Potpourri, Preciosa, van Muller; 7o. Air, la Muette de Portici, van Aubert; 8o. Les Filles du Clei, Valse van Schubert; 9o. Polka Mazurka (op vereerend verzoek) van Sacré; 10o. Angelica Polka, van Schleuniger.

De generaal-majoor, baron van Heerdt, is door den Koning van Pruisen met de orde van den Rooden Adelaar 2de kl. met de Ster, begiftigd geworden.

Door den Koning is dezer dagen een besluit genomen en vastgesteld, dat al de maréchausées bij het wapen van dien naam, beneden den graad van brigadier, de korporaalstrepen op den mouw zullen dragen.

Blijkens een door Zr. Ms. consul te New-Castle verstrekte opgave, is die haven gedurende de eerste zes maanden van het loopende jaar door 205 schepen onder Nederlandsche vlag bezocht geworden. Daarvan kwamen er van Rotterdam 2 met hoepels, 1 met hoepels en bruinsteen, 1 met eene lading om weder uit te voeren en 18 in ballast; van Harlingen 5 met kaas, 2 met kaas, tarwe en vlas, 6 met kaas en tarwe, 1 met erwten en 10 in ballast; van Vlaardingen 8 in ballast; van Zierikzee 1 met hooi; van Zwolle 3 met schors en 2 in ballast; van Terschelling 1 met hoepels en 2 in ballast; van Delfzijl 5 in ballast; van Schiedam 1 met hoepels en 30 in ballast; van Amsterdam 1 met hoepels, 1 met olie en hoepels, 1 met hoepels en mineraal water, 1 met eene lading voor weder uitvoer en 34 in ballast; van Kampen 9 met schors; van Dordrecht 2 in ballast; van Groningen 3 in ballast; van het Nieuwe Diep 1 in ballast; van Purmerend 1 in ballast; van Amersfoort 1 met schors; van Brillington 1, van Boulogne 1, van Duinkerken 2, van Grimsby 2, van Plymouth 1, van Londen 6, van Yarmouth 3, van Sunderland; van Southampton 1; van Boston 1, van Ostende 2, van Leith 3, van Bordeaux 1, van Antwerpen 7, van Falmouth 1, van Arbroat 1, van Stockton 1, van Brest 1, van Gent 2, van Lynn 1, Ipswich 1 en van Wisbeach 1 alle in ballast; van Hull 4 met zout, en 2 in ballast; van Carthagena 1 met lood en gerst; van Triest 1 met zwavel en tarwe, en van Dragoneska 1 met akertoppen; terwijl er 1 nieuw gebouwde vaartuig voor Nederlandsche reekening in de vaart kwam.

Van voormelde Nederlandsche schepen vertrokken naar Groningen 1 met steenkolen en kettingen, 5 met steenkolen en 1 met steenkolen en steen; naar Nickerie 2 met steenkolen; naar Rotterdam 8 met steenkolen en 1 met koopgoederen; naar Harlingen 12 met steenkolen, 1 met koopgoederen; 1 met steenkolen en coke, en 1 met steenkolen en steen; naar Middelburg 1 met steenkolen; naar Rotterdam 5 met steenkolen, 6 met koopgoederen en 1

met coke, potaarde en steen; naar Kampen 10 met steenkolen, naar Zwolle 6 met steenkolen en 2, via Sunderland met aardewerk; naar Sourabaya 1 met coke; naar Suriname 1 met steenkolen en koopgoederen, en met steenkolen; naar Schiedam 1, naar Medemblik 1 naar Dordrecht 1, naar Cadix 1, naar Konstantinopel 7, naar Lissabon 8 naar Barcelona 3, naar Sevilla 3, naar Castrup 1, naar Roeskilde 3, naar Nyborg 2, naar Marseille 1, naar Hamburg 1, naar Rendsburg 1, naar Weite 3, naar Toningen 1, naar Kiel 1, naar Hong-Kong 1, naar Tarragona 1, naar Gibraltar 1, naar Rutland 1, naar Malaga 1 naar Hammerfest 1, naar Varel 1 en naar Rostock 1, alle met steenkolen; naar Oporto 1 met steenkolen en 1 met koopgoederen; naar Koningsberg 23 met steenkolen; 7 met coke, 4 met koopgoederen en 1 met coke en ijzer; naar Carthage 1 met coke; naar Stettin 8 met koopgoederen, 1 met ijzer en coke, 1 met coke, 1 met coke en steen en 2 met steenkolen; naar Venetie 3 met steenkolen en 1 met steenkolen en coke; naar Flensburg 1 met koopgoederen en 1 met steenkolen; naar Stockholm 5 met steenkolen, 1 met steenkolen, soda enz. 2 met koopgoederen en 1 met molensteenen; naar Kopenhagen 2 met koopgoederen, 1 met ijzer en steenkolen, 3 met steenkolen en 1 met steenkolen en koopgoederen; naar Lübeck 2 met koopgoederen en 5 met steenkolen; naar Triest 1 met koopgoederen; naar Bremen 1 met coke; naar Gothenburg 2 met koopgoederen en 1 met steenkolen; naar Odensee 1 met koopgoederen, en naar Elseneur 1 met steenkolen en koopgoederen.

Voorts kwamen gedurende hetzelfde tijdperk 289 vreemde schepen uit Nederlandsche havens te New-Castle aan, en vertrokken uit laatstgemelde havens naar Nederland 143 vreemde schepen.

Burgemeester en Wethouders van Leijden, na de aanneming der wet tot afschaffing van den rijks-accijns op het gemaal, door den raad verzoekt, het door hen ten vorigen jare ingediend ontwerp van belastingstelsel te wijzigen, stellen alsnu onder anderen voor: te heffen eene gemeentelijke belasting op het gemaal, de opcenten op de grondbelasting en op het personeel te brengen tot het maximum; het binnenlandsch gedistilleerd van 100 tot 125 opcenten, het buitenlandisch gedistilleerd van 50 tot 75 opcenten, den wijn van 10 tot 15 per kan te verhoogden, en in plaats van de af te schaffen directe belasting ad 745,000 (waarvan een derde door de gebruikers en twee derde door de eigenaars van gebouwde eigendommen wordt betaald), van het verlies op het gemaal, van het verlies door het openstellen der poorten, enz., eene directe belasting in te voeren ad 710,000, gegrond op de kadastrale huur, waarde, in verband met het aantal kinderen. (Hbl.)

Gisteren is onder Papendrecht, op de werf van den heer J. Smit Cz., van Afblasserdam de kiel gelegd voor een Campagne Barkschip, genaamd de Landbouw, groot ongeveer 400 gemeten lasten voor rekening eener redery, onder directie van de heeren Valsen en Steinhaus aldaar.

De bibliotheek der stad Utrecht is met een belangrijk verrijk. Gedurende zijn verblijf te Rome in de laatste jaren, heeft een Belgisch schilder, de heer J. S. Hémeri te Verviers, al de monumenten opgezocht, die betrekking hebben tot de geschiedenis van ons vaderland, daarvan nauwkeurige afschriften en schetsen vervaardigd, en thans een bundel van al die stukken, zoo keurig met de pen bewerkt, dat men ze bezwaarlijk van steendruk kan onderscheiden, in een fraaijen, rijk vergulde band aan gemelde bibliotheek ten geschenke gezonden. Als bakermat van paus Adriaan VI, wiens geschiedenis natuurlijk in dien bundel eene voorname plaats inneemt, achtte hij Utrecht het meest gerechtigd tot het bezit van zijn merkwaardigen en voortreffelijken arbeid. Waarschijnlijk zal hij later op gelijke wijze eene verzameling schetsen maken der kunststukken van Hollandsche schilders en beeldhouwers, die te Rome voorhanden zijn. (U. Ct.)

Zr. Ms. fregat de Ruijter is den 22sten dezer te Nieuwe Diep in de haven gekomen en op denzelfden dag is Zr. Ms. fregat Alexander door den schout-bij-nacht Devekke, kommandant, gemonsterd. en zal met den eersten gunstigen wind naar de West Indiën zellen.

Te Nijmegen is uitgegeven een valsch guldenstuk, jaar merk 1848, blaauwachtig van kleur en zonder randschrift. (N. N. Ct.)

Te Meppel is naar men meldt eene spaarkas opgericht, waarbij tevens middelen beraamd zijn tot het uigeling van het misbruik van sterken drank, als wordende daar op de 9 huizen een huis aangekocht waar sterken drank wordt verkocht; dit allen heeft daar onder de handelaars in sterken drank zoo zeer het misnoegen opgewekt, dat zij in het laatst der vorige week eene vergadering hebben gehouden ten einde zich gemeenschappelijk te verbinden, om voortaan geen sterken drank meer te veraccijnsen.

In een van wege het bestuur der Maatschappij van Welvaartigheid in de Haarlemsche Courant medegedeeld verslag, van den 30sten Juli gedagteekend, leest men het volgende omtrent den toestand van de kolonien der genoemde maatschappij:

Door het jaarlijks ontslag, inzonderheid van bedelaarskolouisten, is, als gewoonlijk om dezen tijd des jaars, de bevolking belangrijk verminderd. Ook zijn er weder onderscheidene gedeserteerd, waarvan echter meer dan een derde is teruggebragt.

Het getal overledenen was matig; alleen bij het 2de gezicht te Veenhuizen, heerschte dit voorjaar catharrale diarrhée, die onderscheidene jeugdige lijdens deed bezwijken. Later werd de gezondheidstoestand weer algemeen gunstig, gelijk hij nog is.

De med. doctor U. J. Huber verliet op den 7den Mei jl., met eervol ontslag, zijn dienst te Veenhuizen, die ruim 7 jaren door hem ijverig was waargenomen, zijnde hij door den genees, heel- en vroedmeester M. A. van Leeuwen, van Culemborg, op den 22sten Junij jl. vervangen geworden.

Ook door de med. doctor J. E. Ranpest, die gedurende een gelijk tijdvak als geneesheer voor de gewone kolonien en chef van de geneeskundige dienst in de kolonien, en vooral als zoodanig, bij herhaalde epidemien, goede diensten bewezen heeft, is in de vorige maand met eervol ontslag uit de kolonien vertrokken, en wordt thans opgevolgd door den med. doctor J. J. W. Voorhorst, van Zalt-Bommel.

Alle veranderingen, die er in het personeel der kolonien hebben plaats gehad, zijn begrepen in den navolgende:

KOLONIEN.		Sterkte op den 1sten Januarij 1855.		Sterkte op den 1sten Julij 1855.	
Gewone Kolonien.	Ommer-schans.	2763	82	2749	29749
	Veenhuizen, 1ste gezicht.	2807	788	347	2381
Walen.	2de 3de	1419	68	115	1367
	3de	1902	7	315	1718
Ambtenaren en hunne huisgezinnen.	1ste 2de 3de	1947	13	265	1692
	3de	73	8	40	72
Potaal	11081	961	623	877	10591
		Opgenomen.		Verminderd.	
		Overgenomen.		Overgeplaat.	
		Van deser. terug.		Gedeserteerd.	
		Geboren.		Overleden.	
		Ontslagen.		Sterkte op den 1sten Julij 1855.	

STAAAT van de sterfte der bevolking in de kolonien der Maatschappij van Welvaartigheid, met de veranderingen daarin vorgevallen van den 1sten Januarij 1855 tot den 1sten Julij 1855.

Het weder was aanvankelijk den landbouw niet gunstig; April en Mei toch bemerkten zich door koude en droogte, nu en dan zelfs door nachtvorst. Het toen langzamerhand gevolgde gunstiger weder deed echter de achterlijkheid der veldgewassen dermate bijkomen, dat ze thans gezegd kunnen worden, over het geheel vrij gunstig te staan. Alleen het groenland heeft te lang het noodige yocht moeten missen, en van de winterrogge zijn door de selle langdurige vorst, eene menigte planten verloren gegaan, waardoor er, over het geheel, veel minder halmen slaan dan anders wel het geval zou zijn geweest. Ofschoon voor de vroegste rogge de bloeitijd niet voordeeling was, heeft toch het bij uitstek vruchtbare weder van Julij, ook op dit gewas, zoo gunstig gewerkt, dat, mag de nu op handen oogst gelukken, dat gewas nog vrij wel voldoen zal, terwijl de zomervruchten, als haver, gerst en boekweit, benevens de aardappelen in de kolonien gewenscht staan.

In het laatst der maand Julij is men begonnen met aardappelen te rooijen, en daar er meest vroegrijpe zijn gepoot, vijen wij ons nog, dat de knofzetting reeds ver genoeg heen is, om van deze vrucht, indien de ziekte niet toeneemende blijft, een tamelijk goed gewas te kunnen verwachten.

Het late voorjaar heeft het uitzigt op eens voldoende hooiwinning behoven, dat, door de laatste yochtige dagen, voor het lage land niet is verbeterd, hetgeen, vooral voor de gewone kolonien, veel zorg baart.

Aan de gestichten tracht men het meest mogelijke hooi te winnen, door ook de heengronden te doen beweiden, dat te minder verlies zal veroorzaken, naardien de brem dezen winter bijna geheel is afgevroren. Te Veenhuizen wordt er dan ook genoeg hooi gewonnen, en te Ommer-schans minstens drie vierdeel der behoefte.

De te veld staande gewassen beslaan de volgende oppervlakte lands:

	Gewone Kolonien.	Ommer-schans.	Veenhuizen.	Walen.	Totaal.
Rogge	308	210	262	17	797
Gerst	7	52	41		100
Haver	6	57	53	3	119
Boekweit	12		82	5	99
Aardappelen	217	107	195	11	530
Tuingrond.	26	4	10	1	41
Groenland.	336	212	236	52	837
Bremland.	173	108	187	12	480
Totaal	1085	750	1066	102	3003

zijnde, zoodaer, als er verleden jaar is verbouwd geworden. De lange winter heeft ook te weeg gebragt, dat er maar anderhalf bunder nieuw ontgonnen grond te veel heeft kunnen worden.

De veestapel is thans sterk: 115 paarden, 1091 volwas-
sen runderen, 108 jonge beesten, 3161 schapen en 161
varkens, buiten de varkens, die de gewone kolonisten,
ieder voor zich zelve, houden; al welk vee steeds in den
besten staat van gezondheid verkeert. Van de runderen staan
thans 100 stuks bij de gestichten te vetten; die dus niet
te weiden gaan, maar op stal, enkel met klaver en gras
worden gevoerd. Onder het jong vee zijn 43 pinken, die
het volgende jaar onder de koeijen kunnen overgaan. Van
de schapen zijn er 127 zelf gefokte lammeren, terwijl de
varkens alle in de kolonien zijn geteeld.

Tet het turfgraven, dat eerst zeer laat in het voorjaar,
na de ontduijning van het veen, heeft kunnen worden
begonnen, juist toen het jaarlijksche ontslag uit de bede-
laars-gestichten een aanvang had genomen, en dus weer
een aantal van de tot den arbeid geschikte personen waren
ontslagen, heeft men voor een gedeelte vreemde arbeiders
moeten aannemen; doch het meerendeel turf is door de
kolonisten gestoken, en het geheel, 900 dagwerk, wordt
door dezen verder bearbeid, dat thans goed gevorderd is.

De fabriekmatige werkzaamheden blijven over het geheel
geeft aan den gang. Dat gedeelte, wat tot voorziening
strekt, van voor eigen gebruik benodigde kleeding, huis-
raad en gereedschappen, wordt, naar gelang der behoefte,
voortgezet. Alleen aan bekwame ambachtslieden, vooral
wagenmakers, timmerlieden, metselaars en ook smeden,
mede tot onderhoud van de gebouwen, bruggen en sluizen
benodigd, hoedanige vroeger onder de bedelaars-kolonisten
altoos voldoende aanwezig waren, heeft het in dit jaar
wel wat ontbroken.

Aan het kindergesticht te Veenhuizen worden bij die
ambachten zooveel mogelijk jongelieden aangebragt. Het
klompenmaken wordt bij de bedelaarsgestichten aan velen
geleerd; zoo ook het spijkermaken en smeden.

De louswagerijen, kuiperijen, bezem- en mandenmake-
rijen, en meer andere werkzaamheden, van kleineren
omvang, kunnen gemakkelijker aan den gang worden ge-
houden, dat met de paardentruimmakerij, schoenmakerij en
kleedermakerij, nimmer zwaarigheid ondervindt.

De koffijzakweverij heeft, doordien de bestelde garens
veel later dan was verlangd, werden aangevoerd, eenige
weken moeten stilstaan; thans echter is ze weer goed
aan den gang.

De katoenweverij is geregeld blijven doorwerken, tegen-
woordig naar aanleiding der ontvangen bestelling, met de
vervaardiging van veel zwaarder doeksoorten, waarvan de
overgang aanvankelijk eenige moeilijkheden opleverde.

Eindelijk kan er van de katoenspinnerij aan het 3de ge-
zicht te Veenhuizen worden vermeld, dat deze, sedert
de belangrijke herstelling en vernieuwing verleden jaar,
aan de ketels en een gedeelte der machinerie aangebragt,
uilmuhtend werkt.

Al deze fabriekwerkzaamheden, als ook de gewone we-
verij van wollen, katoenen, linnen en hennepen stoffen,
tel kleeding- en liggingsstukken, bieden, buiten landarbeid,
zooveel verscheidenheid van werkzaamheden aan, dat er
geene handen, die maar eenigzins voor den arbeid geschikt-
heid hebben, behooren ledig te blijven. Jammer maar, dat
er onder de bedelaars-kolonisten zulk een onbegrijpelijk
groot aantal is, dat aan zoo velerlei gebreken, of eene
algemeene verzwakking lijdt, waardoor er al zeer weinig
van hen kan gevorderd worden; terwijl bovendien veel
meer dan de helft van de bevolking van het kindergesticht
schoolkinderen zijn, of althans nog schoolonderwijs be-
hooven.

Voor dat onderwijs wordt hij voortdurend de meest
mogelijke zorg gedragen.

Onderscheidene bezoekers der kolonien en van de scholen
werden daarvan dan ook doordrongen, als zijnde de be-
wijzen van het goed gevolg waarmede het onderwijs ge-
geven wordt niet verre te zoeken.

Ook aan de godsdienstige opvoeding wordt met groote
zorg gearbeid, terwijl de openbare godsdienstoefeningen,
bij de verschillende gezindheden, gezet worden bijgewoond.

De beide Protestantsche kerken in de gewone kolonien
zijn thans geheel afgewerkt.

Het gedrag der kolonisten gaf, over het geheel, reden
tot tevredenheid. In Junij j. heeft echter een bedelaars-
kolonist 'tut minnen tijd een mede-kolonist eene ligte wonde
aan den hals toegebragt, die gelukkig spoedig hersteld is,
maar zeer noodlottig had kunnen worden, zijnde de dader
aan de justitie overgeleverd.

Ongelukken van eenige beduidenis door zware onweders
die in de laatste dagen schier onophoudelijk in de omstre-
ken der kolonien plaats grepen en onderscheidene rampen
te weeg bragten, hebben wij niet te betreuren.

De Vlaamsche drukpers in België houdt niet op met hare
klagen tegen de regering en meer bijzonder tegen den
tegenwoordigen minister van binnen. zaken de Decker, die
de Fransche taal steeds meer in geheel België wil doen
doordringen ten koste van de Vlaamsche.

Vóór 1830 — zoo lezen wij weder dezer dagen in de
Vlaamsche Stem — was de Nederduitsche taal de officieele
taal van België met meerder regt, dan nu het Fransch die
is; immers meer dan dry vierde deelen van de Nederlan-
den spraken Nederduitsch, en nu spreken slechts twee
vyfden van België fransch tegen dry vyfden vlaemsch. Nog-
thans vonden zelfs wy Vlamingen dat onregtveerdig. We
waren van gevoelen, dat voor onze waelsche broeders het
fransch de officieele taal moest wezen, gelyk het vlaemsch
voor ons en ... en in 1830 maekten wy Vlamingen mede
eene revolutie, om de Walen het vrye gebruik van hunne
taal, het fransch, te verzekeren.

Sedert dien is de staet van zaken geweldig veranderd,
geheel omgekeerd. De verdrukten van vroeger zyn thans de
verdrukkers geworden. Ofschoon de Vlamingen nog altoos
de meerderheid vormen van het land, is nochtans de offi-
cieele taal zelfs voor het Vlaemsche gedeelte des lands het
fransch, en wordt er op het vlaemsch,

op de taal van dry vyfden al niet veel meer acht gegeven,
als op het chineesch of het arabisch.

Twintig volle jaren stryden reeds de Vlamingen tegen
die miskenning hunner regten, hunner taal, en al wat zij
in die twintig jaar gewonnen hebben is, dat men in de
scholen van 't gouvernement thans mag vlaemsch leeren,
indien men het nadrukkelek wil.

Waar zoo het edelste kleinod van eene natie, hare eigene
taal, met voeten getreden wordt, moet wel de voorzijde
voor het land harer inwoning gaandeweg verminderen.
Daarom kan het aan de Belgische regering niet genoeg op
het harte gedrukt worden, dat zij toezie, waartoe hare
onverstandige maatregelen op den duur kunnen, ja moeten
leiden. (Gr. Cl.)

In het Koninkrijk Napels is men met een groot werk
 bezig, gelyk aan de droogmaking van het Haarlemmermeer:
de droogmaking van het Lago Ficino, dat rondom van de
hoogste bergen der Apenijnen omringt is, en een hekken
vormt, dat al het regen- en sneeuwwater, dat er alstroomt,
opneemt. Het heeft geenen natuurlijken uitloop, weshalve
dikwijls eene onmetelijke landstreek overstromd wordt
en nog veel grootere, door de mogelijke vergrooting van
den grond van het meer, bestendig bedreigd wordt. In
weerwil van deze onveiligheden en gevaren, is de vrucht-
baarheid van den grond zoo groot, dat in de naaste nabij-
heid, even als op de aschvelden van den Vesuvius, zich
steeds eene nieuw bevolking vestigt. Het doel der tegen-
woordige onderneming is niet enkel het droogmaken van
het meer, maar ook het graven van een kanaal, tot herstelling
van de verbinding met Liris, waardoor alle toekomstige
wateropstuwingen verhinderd worden. Reeds Julius Caesar
had het plan tot droogmaking van dit meer gevormd, en
zoude het ter hand genomen hebben, indien niet een
vroegtijdige dood aan zijn leven een einde gemaakt had.
Claudius was de eerste Keizer, die het werk ondernam.
Opmerkelijk is het, dat de wijze van uitvoering met de
thans beslotene vrij wel overeenstemt. Zekere personen
boden zich aan, het meer op eigen kosten te laten uit-
droogen, onder voorwaarde, dat het gewonnen land hun
wied afgestaan. Met moeite, deels door een tunnel te
maken, deels door het doorgraven van den berg, bragt
Keizer Claudius een kanaal tot stand, waaraan elf jaren
lang onafgebroken 30,000 menschen gewerkt hebben. Plinius
zegt er van: "Alle werkzaamheden geschieden mid-
den in de diepste donkerheid van den berg; zij kwamen
allen, die ze zelve niet gezien hadden, ongelooflijk voor,
en laten zich niet met woorden beschrijven." Intusschen
werd het kanaal van Claudius niet in al zijne deelen vol-
tooid. Hadrianus nam het weder op, maar sedert had dit
werk hetzelfde lot als alle andere openlijke gedenkteekenen
in Italië. Latere vorsten beproefden de voltooiing of ten
minste de beperking der verwoestingen van het meer; aan
geenen gelukte het. Onder de regering van Karel III werd
de waterstaal zoo laag, dat men de overblijfselen van
Marvium, eene der drie verzonkene steden, ontdekte, en
dat alle vrees voor verder gevaar verdween. Van 1788 tot
1787 keerden de overstromingen sterker dan ooit terug
en vernielden de vruchtbaarste landerijen geheel. Nu heeft
eene maatschappij het werk op zich genomen, dat binnen
acht jaren voltooid moet zijn. De concessionaris is een
Franschman. Het moet met den ouden tunnel van Clau-
dius, die onvolledig en 16 voeten onder het laagste ge-
deelte der bedding is, begonnen worden. De tegenwoordige
hoogte bedraagt tusschen 7 en 14 voeten; men heeft
evenwel voorgedragen, hem tot de hoogte van 20 voeten
en 16 voeten in de breedte te verwijderen. Na de voltooiing
zal aan den uitloop van den tunnel een dam gelegd wor-
den met een aantal sluizen. 33,000 morgen van den rijksten
grond zullen het water afgewonnen en een eigendom der
maatschappij worden. Ook de onzekerheid, welke uit het
periodisch stijgen van het water van het meer voorkomt
en het besteden van kapitalen op het land in de nabijheid
verhinderde, zal een einde nemen. Ook voor den vriend
van oudheden is dit werk van belang. Drie steden en een
groot getal landhuizen zijn in verschillende tijden door het
meer verzwolgen; het zijn de steden Valeria of Marvium
Penna en Archippus, die eenen schat van oudheden be-
vatten, wellicht van niet minder belang dan Pompeji. Toen
het water zoo diep zonk, dat de ruinen van het oude
Marvium konden gezien worden, vond men de stand-
beelden van Claudius, Agrippina en Nero, die nu een
sieraad van het paleis van Caserta zijn. (U. Cl.)

Schiedam, 24 Augustus, In de eergisteren gehou-
den zitting van den gemeenteraad alhier, heeft de com-
missie voor de zaken der belastingen een voorloopig rap-
port uitgebragt, daar zij tot hiertoe nog niet in staat was
haar eindverslag in te leveren. Bij dat voorloopig rapport
zijn voorstellen gevoegd, naar aanleiding van de afschaf-
fing van den rijks-accijns op het gemaal, waardoor de
opcenten, ten behoeve der gemeente geheven, zullen kom-
men te vervallen. De commissie is eenparig van gevoelen
geweest, dat de gemeente het voorbeeld van het rijk
dient te volgen, zoowel uit hoofde van den aard der be-
lasting, die op de eerste levensbehoefsten drukt, als om
de bezwaren, die eigenaardig zouden verbonden zijn aan
de heffing van een eigen accijns op het gemaal. De com-
missie stelt dus voor met 1 Januarij 1856 geen eigen be-
lasting op het gemaal te heffen, en ook de eigen belas-
ting bij invoer, die in deze gemeente bestond, te doen
vervallen. Voorts draagt zij ook voor te doen vervallen
het hier bestaande marktgeld op aardappelen, die in de
stad worden ingevoerd, en wel op denzelfden grond als
boven vermeld, dat die heffing op eene eerste levensbe-
hoefte drukt. Daarentegen stelt zij voor, om in het daarvoor
te ontstane te kort, in de plaatselijke middelen te voor-
zien: lo. door de verhooging der opcenten op de grond-
belasting en het personeel tot het maximum, bij de arti-
kelen 241 en 242 der gemeentewet bepaald (gehouden

eigendommen 15, ongehouden 10, personeel 25), en 2o.
het heffen eener directe belasting op het vermoedelijke in-
komen der ingezetenen. Het verlies dat de gemeente zal
lijden door de afschaffing der drie belastingen, hierboven
vermeld, zal bedragen f 36.300, als opcenten gemaal
f 34.000; eigen belasting bij invoer f 2000; en markt-
geld op aardappelen f 300. Daarentegen zal de verhooging
der opcenten naar raming beloopt: gehouwd eigendommen
f 3400; ongehouden eigendommen f 100; en perso-
neel f 4800; zoodat de directe belasting zou worden ge-
heven tot een bedrag van f 28.000. Dit voorstel zal in de
eerstvolgende zitting van den Raad worden behandeld.

Hoorn, 23 Aug. Naar luid der algemeene geruch-
ten zullen wij ons hier spoedig te verblijden hebben met
eene stoomvaart op Hull. Reeds wil men dat de prijzen
van overvaart voor het vee vastgesteld zijn. Hoe voor-
deelig dat voor onze stad ook zal zijn, zal die onderne-
ming, wanneer die zich ook niet tot de wereldstad uitstre-
ken zal, niet die vruchten opleveren, die reeds te Medet-
blik door de vaart op Londen geplukt worden. Volgens de
ingewonnen berigten zijn aldaar in de laatste weken telken-
eenige duizende schapen naar Londen overgevoerd. Het
zou dus voor Hoorn te wenschen zijn, dat die vaart zich
niet alleen tot Hull, maar vooral ook tot Londen bepaald.

Publieke Vermakelijkheden.
Kon. Fransche Schouwv., Zaterdag 25 Aug. 7
UN SERVICE à BLANCHARD, vaudeville nouveau,
un acte; MANCHE à MANCHE, vaudeville nouveau,
un acte; TITI, à la representation de Robert le Diable,
Chansonnette; UN DUEL AUX MAUVIETTES, vaudeville
en un acte; UNE OUVERTURE à GRAND ORCHESTRE

Advertentien.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY
geven verbazende uitkomsten in gevallen van roos. De heer
W. Z. te Tilburg, was zeer onderhevig aan roos
en deze huidontsteking had zich over zijn geheele ligchaam
verspreid, en niettegenstaande hij menigvuldige geneesmid-
delen had gebruikt vond hij geen baat. Binnende nam hij
zijne toevlugt tot de zalf en pillen van Holloway, en het
gevolg daarvan was, dat hij in weinig weken tijds geheel
hersteld was. Dit geval heeft veel indruk verwekt.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50
f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05
f 13.85, f 20.95.
Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij:
M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amster-
dam; bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij
STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede
HOLLOWAY'S Etablissementen te Londen, 244 Strand
en te New-York, 80 Maiden Lane. (917.)

Prijs-Courant der Effecten.
AMSTERDAM, 23 Augustus 1855.

Nederland. Pct.		Rusland. Pct.	
Ned. W. Schuld. 2 1/2	63 1/2	Russ. 1798/1816	5 108
Dito Certificat. 3	76	Dito 1828/1829	5 102 1/2
Dito Dito. 4	98 3/4	Cert. 1831/1838	5 85
O. I. Leening. 4	90 1/2	Dito Dito	4 1/2 89 1/2
Amort. Syndic. 3 1/2	90 1/2	Dito Hope	4 78
Hand. Maats. 4 1/2		Dito Stiegitz	4 76 1/2
Belgie.		Dito dito 5e Ser.	4
Certificaten. 2 1/2		Dito 1854	5 82 1/2
D' Rotchild. 2 1/2	51 1/2	Inscr. Assig.	6
Frankrijk.		Certific. dito.	6 59 1/2
Obligatien. 3		Polen.	
Spanje.		Obligatien. 4	
Nieuwe. 1	18 1/2	Oostenrijk.	
Dito Buitel. 3		Metaliek	5 62 1/2
D' Binneel. 3		Dito het. Amst.	5 74 1/2
Bew. Sp. Com.		Dito Nation.	5 68 1/2
Amort. Schuld.	4 1/2	Dito 1847	2 1/2 32 1/2
Portugal.		Dito 1851/1852	2 1/2 32 1/2
Londen nieuwe.	3 40 1/2		
Dito uitgest.	4		

Braz. bij Roths. te Lond. 1843. 5 pct. 98; Mexic. 20
Lond. 3 pct. 20 1/2; dito Onb. 20 1/2; Gren., te Lond. Onb.
18 1/2; Venez. 3 1/2 pct. 28 1/2; dito Uitg. 1 pct. 12 1/2;
Londen, Consols 91 1/2; 1 pct. Spanje 18 1/2, 19 1/2; Mexic.
21 1/2; 22: Venez. 31 1/2; Gren. 19, 1/2.
Parijs, 3 pct. Fransche 66.70.
Weenen, 5 pct. Mexic. 76 1/2; Wiss. Lond. 11.10; Nation.
Metal. 81 1/2.
Bij tragen handel waren meest, en de gouteerde fondsen
flaauwer alleen Spaansche 1 1/2 pct. waren, alhoewel niet hooger
in prijs, zeer gezocht van Amsterd. fondsen was naar Venez.
tot hooger koers veel vraag.

Gedrukt bij G. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.